

La atendata monunui?o: kompleksa sed bonefika.

de Roberto Morejón

La kubanoj atendas la aplikon de la monunui?o, procezo taksata kiel kompleksa flanke de la insulaj a?toritatuloj kaj fakuloj, tamen, bonefika ?ar ?i devas restarigi la valoron de la kuba peso kaj ties monfunkciojn.

Estraranoj de la ekonomia areo de la insulo emfazis ke la elimino de la duobla monunuo, tio estas, la konvertebla peso kaj la kuba peso, faciligos reordigon al?ustigitan al la specifaj kondi?oj de malri?a lando, ekonomie sie?ata kaj bezonanta pli da efikeco.

La? opinio de Marino Murillo, vicprezidanto de la ministra konsilantaro, la gvidado de la interna ekonomio estas tro administra pro tio ke ?i malhavas tipon de mon?an?o kapabla ekvilibri la du validajn monunuojn.

La duobla moncirkulado dati?as de la na?dekaj jaroj de la pasinta jarcento, kiam Kubo suferis la perdon de siaj partneroj de la tiama socialista e?ropa bloko kaj tiam ?i devis ani?i en ekonomia kunteksto tute alia kaj malfavora.

Tiam tre oportuniste Usono plifortigis sian ekonomian sie?on, la malneta interna produkto falis ?is minus 34%, forfalis la loka oferto de varoj kaj servoj kaj la monunuo perdis siajn funkciojn.

Por akiri certan stabilecon meze de faktoroj tiom damaĝaj, la kubaj aŭtoritatoj adoptis la duoblan monunuon, kvankam kun la tempopaso estiĝis malfacilaĵoj.

Ambaŭ monoj estas registritaj kun la sama valoro en la bilancoj de la ŝtataj entreprenoj kaj estiĝas malakordiĵoj kiuj komplikas la investojn, ankaŭ tiujn kiuj fontas el eksterlando.

La kubaj entreprenoj malhavas objektivan kurzo-ŝanĝon kiu ebligu rilatigon inter la financaj monfluoj en la du monunuoj kaj adekvate mezuri la ekonomikajn bilancojn kaj la efikecon.

La spertuloj klarigas ke la ekzisto de la kuba peso kaj la konvertebla peso barigas la harmoniigon de produktivaj ŝenoj kaj ŝenas potencialajn produktantojn naciajn.

Fine, en la nunaj cirkonstancoj malfacilas efektiviĝi rigoran ekzamenon de la publikaj financoj de la ŝtato kaj mistordiĝas la relativaj prezoj kun ties negativaj impaktoj en la konkurenco.

Konsekvence, la registaro starigis kronogramon por elradikigi la malfavoran movon de du monunuoj, per nomata "nultago", kiam konkretiĝos la monunuiĝo.

Tiu decido estas parto de la transformoj ligitaj al la aktualigo de la ekonomia modelo por respondi al la bezonoj de la lando kaj la eksterlanda kojunkturo.

Jam oni pretigis la normojn pri prezoj kaj librotenado por la ŝtataj institucioj, kaj krome, estis aprobitaj la normoj pri planado, ŝtata buĝeto, bankaj kaj ŝtatistikaj.

Ni parolas pri procezo kiu, kiel argumentis la registaro, garantios la bankajn deponojn en eksterlandaj valutoj, samkiel la kontantan monon en manoj de la loĝantaro kaj la entreprenoj.

La aŭtoritatoj informas regule por ke la civitanaro fidu en la diversaj paŝoj entreprenataj al sukcesa monunuiĝo, kiu ne estos magia solvo al ŝiuj problemoj, sed estas direktita al kresko de la efikeco kaj labora produktiveco.

<https://www.radiohc.cu/eo/especiales/comentarios/32433-la-atendata-monunuigo-kompleksa-sed-bonefika>

Radio Habana Cuba